

פסיכולוגיה התפתחותית – מוגבר

הוראות לנבחנים

א. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון: 18 נקודות

פרק שני: 64 נקודות

פרק שלישי: 18 נקודות

סך-הכול: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- כתבו את כל התשובות בעט בלבד.
- כתבו במחברת הבחינה בלבד.
- ענו על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברת, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

כתבו במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונכם לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
כתבו "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. כתיבת טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 4 עמודים.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף

השאלות

פרק ראשון (18 נקודות)

ענו על שלוש מבין השאלות 1-4 בתשובון שבמחברת הבחינה, בעמוד 19 (לכל שאלה – 6 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. סמנו X במשבצת שמתחת לאות המציינת את התשובה שבחרתם.

שימו לב, יש לסמן את התשובות ליד השאלות שעליהן בחרתם לענות.

שאלה 1

הגננת החליטה ללמד את הילדים לאכול בסכין ובמזלג בעזרת צפייה בסרט שבו ילדים אוכלים בסכין ובמזלג באופן נכון. הגננת פעלה לפי תיאוריית הלמידה של:

א. ויגוצקי – התיאוריה הקוגניטיבית-חברתית.

ב. פבלוב – התניה קלאסית.

ג. בנדורה – למידת חיקוי.

ד. סקינר – התניה אופרנטית.

שאלה 2

בניסוי של פבלוב, השמיעו כמה פעמים צליל פעמון לפני מתן מזון לכלבים. לאחר מכן, הכלבים החלו לרייר כבר כאשר שמעו את צליל הפעמון, בלי שהוגש להם מזון. הריר של הכלבים עם שמיעת צליל הפעמון נחשב:

א. גירוי מותנה.

ב. גירוי בלתי מותנה.

ג. תגובה מותנית.

ד. תגובה בלתי מותנית.

שאלה 3

המבחן בפסיכולוגיה מורכב משאלות רבות-ברירה (שאלות אמריקאיות) ומשאלות פתוחות. איזה מהמשפטים הבאים הוא המשפט הנכון?

א. שאלות רבות-ברירה ושאלות פתוחות הן מטלות מסוג היכר.

ב. שאלות רבות-ברירה ושאלות פתוחות הן מטלות מסוג היזכרות.

ג. שאלות רבות-ברירה הן מטלות מסוג היזכרות, ושאלות פתוחות הן מטלות מסוג היכר.

ד. שאלות רבות-ברירה הן מטלות מסוג היכר, ושאלות פתוחות הן מטלות מסוג היזכרות.

שאלה 4

המורה תלתה על לוח המודעות שבכיתה את דף הציונים במתמטיקה. כאשר גולן ראה שהוא נכשל במבחן, הוא פרץ בבכי והלך להתקשר לאימו.

מהו סגנון ההתמודדות של גולן על-פי המודל של גש"ר מאח"ד?

א. רגש, חברה

ב. דמיון, רגש

ג. רגש, גוף

ד. שכל, חברה

פרק שני (64 נקודות)

ענו על ארבע מבין השאלות 5–12 (לכל שאלה – 16 נקודות)

שאלה 5

הגננת דליה החליטה ללמד את ילדי הגן שלה תרגילי כפל וחילוק, הנלמדים לרוב בכיתה ב'. הסבירו על-פי **ויגוצקי** אם החלטתה של הגננת נכונה. בהסבר, השתמשו במושג "אזור ההתפתחות".

שאלה 6

במבחן במתמטיקה מיכל התקשתה לפתור את אחת השאלות. היא חשבה וחשבה, ולפתע הבינה מהי הדרך לפתרון השאלה וענתה עליה במהירות וללא טעויות.

כתבו איזו למידה התרחשה אצל מיכל, ציינו שני מאפיינים של למידה זו, והדגימו אותם מתוך התנהגותה של מיכל.

שאלה 7

אורית קיבלה יום חופש והתלבטה כיצד לבלות בו: ללכת לסרט שמאוד רצתה לצפות בו, או להישאר בבית ולהזמין אליה את חברותיה האהובות. לאורית קונפליקט בין מניעים.

קבעו באיזה קונפליקט מדובר, ונמקו את קביעתכם.

שאלה 8

א. הסבירו מהי הכללה ומהי הבחנה.

ב. העתיקו למחברת את שני המשפטים שלפניכם, וציינו לגבי כל אחד מהם אם הוא מתאר הכללה או הבחנה.

1. דני נכווה באצבעו כאשר נגע בלהבת הנר שהיה על עוגת יום ההולדת שלו. מאז, הוא לא נוגע בשום להבה.

2. תלמידים רצים לכיתה כשהם שומעים מנגינה של שיר, אך לא כשהם שומעים צלצול פעמון.

שאלה 9

מאז שהחל מבצע "שאגת הארי" ומדינת ישראל נכנסה למצב מלחמה, דנה בת ה-7 מרבה להתלונן על כאבי בטן. הגדירו מהו "משבר התפתחותי", ומהו "משבר לא התפתחותי", והסבירו איזה סוג משבר חוותה דנה.

שאלה 10

הסבירו מהי למידה, והביאו דוגמה אחת לשינוי התנהגותי שנובע מלמידה ודוגמה אחת לשינוי התנהגותי שאינו נובע מלמידה.

שאלה 11

המורה לפסיכולוגיה החליטה ללמד נושא חדש על-פי גישת האינטליגנציות המרובות של גרדנר, והטילה על התלמידים סוגים שונים של משימות, כמפורט להלן. ציינו איזו אינטליגנציה תחזק המורה אצל התלמידים באמצעות כל אחת מהמשימות.

1. הצגת הנושא בתרשימים, בטבלאות, במצגת ובגרפים.

2. למידת הנושא בזוגות או בחברותא.

3. כתיבת שיר המציג את הנושא.

שאלה 12

הסבירו מהו עיצוב התנהגות, והביאו דוגמה לעיצוב התנהגות בכיתה.

פרק שלישי (18 נקודות)

ענו על שאלה 13 – שאלת חובה (18 נקודות).

שאלה 13

הסבירו שלושה מבין המונחים א'–ו' (לכל מונח – 6 נקודות).

א. מנת משכל (Intelligence Quotient – IQ)

ב. מניע הישג

ג. חיזוק שלילי

ד. חשיבה מסתעפת

ה. אינטליגנציה רגשית

ו. תוקפנות עוינת

בהצלחה!